

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande № 12/1949 med anledning av landstingsman Jan Erik Erikssons m.fl:s petition (№ 4/1949) om uppdrag för landskapsnämnden att i brådskande ordning undersöka möjligheterna för fiskerinäringens främjande i landskapet Åland genom ökad fiskodling, nya havsfiskeförsök o.dyl.

Med anledning av förenämnda petition får utskottet härmed vördsamt anföra följande:

Vid ärendets behandling har utskottet varit i tillfälle att höra direktör Klas Nyström vid Ålands Andelsslakteri, som givit upplysningar om de åtgärder andelslaget vidtagit för fiskhandelns ordnande och om andelslagets närmaste planer på detta område. Det har i landskapet tidigare varit fråga om bildande av ett särskilt andelslag för fiskare, men ansåg direktör Nyström, att bättre vore att Ålands Andelsslakteri ombetrodde fiskhandeln i största möjliga utsträckning, då företaget har en stabil ekonomi och genom sin omfattande affärsverksamhet kan nedbringa omkostnaderna till minsta möjliga. Andelsslakteriet har även förbindelser såväl med rikets fiskaffärsorganisationer som med Sveriges motsvarande organisationer. Exportlicens för fisk har nu utverkats och har regeringen medgivit export av 150.000 kilogram fisk av alla slag utom lax. För närvarande pågå underhandlingar om tillstånd att jämväl exportera lax. Andelslaget har för avsikt att installera en djupfrysningsanläggning i Mariehamn med en kapacitet av 1.000 kilogram i dygnet och med lagringsmöjligheter för 30.000 kilogram. Även olika former av fiskförädling ingå i andelslagets program, bl.a. tillverkning av fiskmjöl och fiskkonserver. Transporten av fisk måste tillsvidare ske med fisken levande, och har andelslaget för detta ändamål inköpt fisksumpar.

Utskottet anser, att fiskhandeln såvitt möjligt bör stanna i åländska händer. Den kommitté utskottet föreslagit i sitt betänkande № 6/1949 skulle ju även ha till uppgift att utreda dessa spörsmål och utskottet vill här hänvisa till vad därstädes anfördes.

Avsättningsproblemet för fiskarna är givetvis det mest brännande. Handeln med Sverige borde bli så fri som möjligt, så att fiskarna vid ringa efterfrågan i Åbo och Helsingfors kunde sända sin fisk västerut. Konservering och förädling borde komma till stånd för att fisk inte skulle förstöras eller säljas till underpris. Flera fiskodlingsanstalter på fasta Åland anser utskottet icke vara nödiga, men för skärgårdens behov kunde en fiskodlingsanstalt placeras exempelvis i Föglö för att avståndet inte skulle vara så långt till skärgårdskommunerna. De naturliga förutsättningarna

för förbättrande av fiskbeståndet borde även tillvaratagas genom fridlysning av lämpliga områden.

Beträffande förslaget om undersökning av gäddans lekplatser, anser utskottet redan genom noggranna utredningar i Sverige konstaterat, att gäddan är mycket stationär, varför det torde vara nödvändigt att freda gäddan under lektiden.

Undersökning av möjligheterna att använda nya fiskmetoder och fånga fisk av andra slag än de, som nu allmänt fångas, är dock enligt utskottets mening inte nödvändigt förrän bättre avsättningsmöjligheter för den nu fångade fisken ordnats. För framtiden kunde naturligtvis sådana undersökningar vara till nytta.

Med stöd av vad sålunda framhållits får utskottet härmed vördsamt föreslå,

att Landstinget måtte giva landskapsnämnden i uppdrag att i brådskande ordning undersöka möjligheterna för fiskenäringens främjande/inom landskapet, särskilt möjligheterna för förädling, avsättning och transport av fisk och fiskprodukter.

Mariehamn, den 1 mars 1949.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

K. A. Helin.
K.A. Helin.

Rolf Sundman
Rolf Sundman.

I ärendets behandling hava deltagit: ordföranden Helin, samt ledamöterna Lennart Mattsson, Andersson, Häggblom och Bengtz.